

ខេត្តកំពង់ធំ

សក្តានុពលវិនិយោគ

USAID
ជំនួយពីពលរដ្ឋអាមេរិក

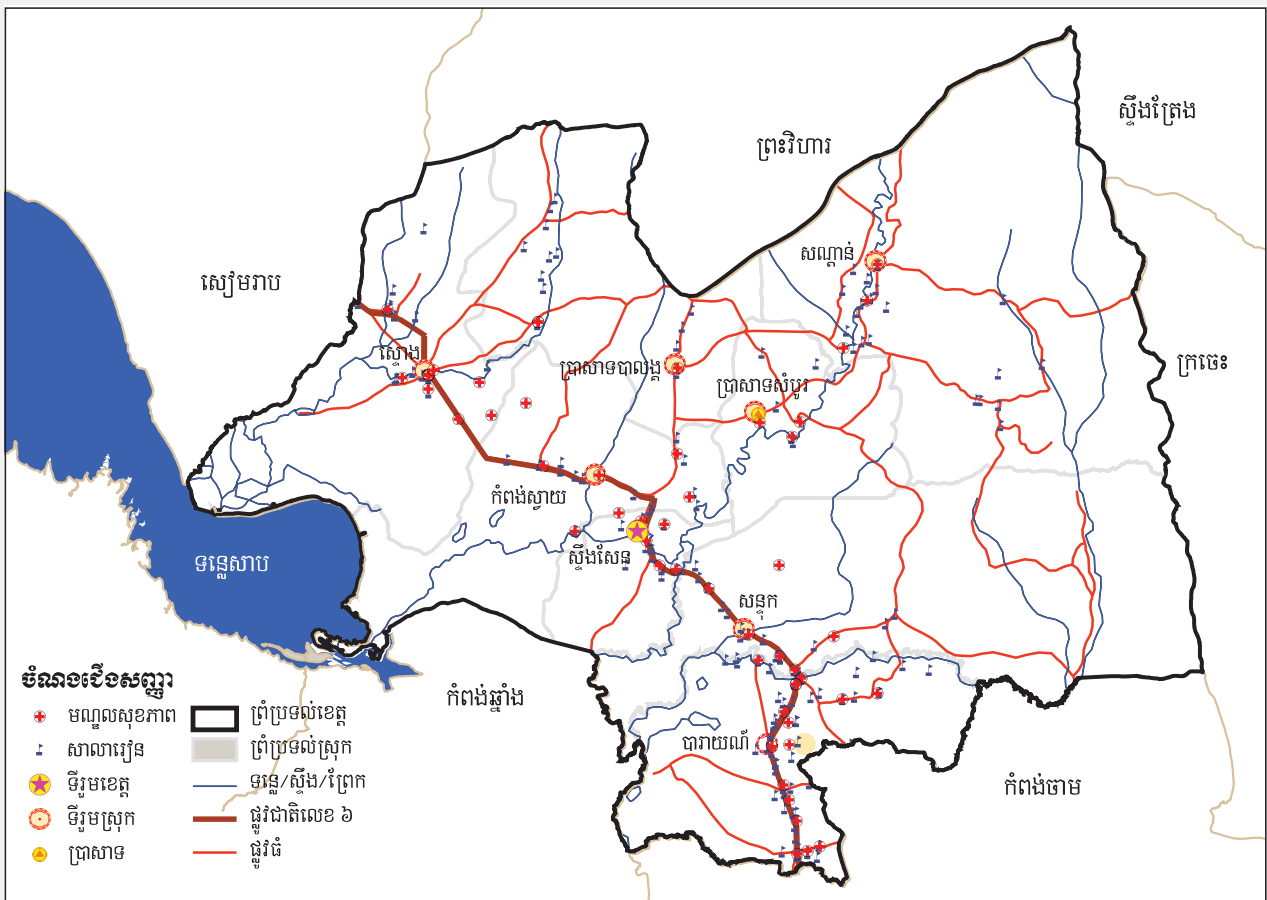
ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១០

ខេត្តកំពង់ធំ

សក្តានុពលពាណិជ្ជកម្មមិនទាន់ប្រើប្រាស់ - បើកចំហអោយធ្វើអាជីវកម្ម !

បញ្ជាក់:
 ទស្សនៈ របស់អ្នកនិពន្ធដែលបង្ហាញនៅក្នុងឯកសារបោះពុម្ពផ្សាយនេះ មិនឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីទស្សនៈរបស់ ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិក ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ អន្តរជាតិ ឬ រដ្ឋាភិបាលអាមេរិកឡើយ ។

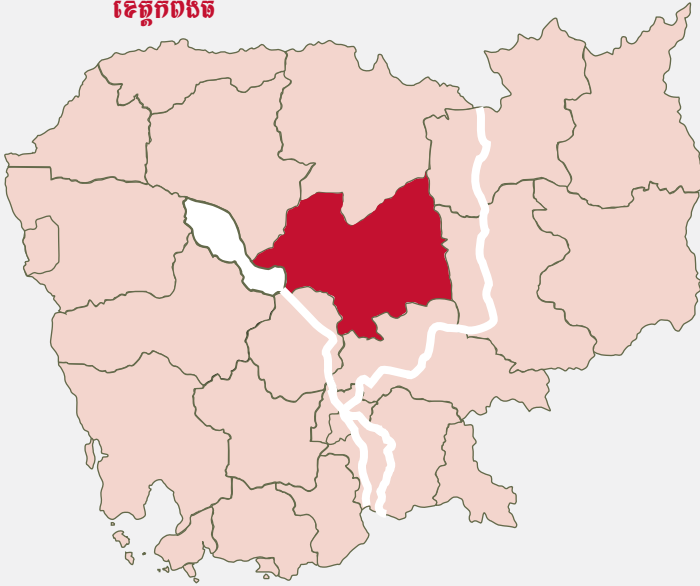
របាយការណ៍វិនិយោគនៅខេត្តកំពង់ចំរើ

សារស្នាមចង្អុលសំខាន់ៗក្នុងកិច្ចការ.....	២
ចំណុចខ្លាំងក្លាក្នុងតំបន់.....	៣
បើកចំហចំពោះអាជីវកម្ម កំលាំងពលកម្មមានតម្លៃទាប និងមានផលិតភាព ទីតាំងជាយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងតំបន់	
ហេតុអ្វីវិនិយោគនៅខេត្តកំពង់ចំរើ?	៤
១. ទីតាំងយុទ្ធសាស្ត្រ ២. កម្លាំងពលកម្ម - មានច្រើន រឹងមាំ មានការអប់រំ និងមានតម្លៃទាប ៣. អចលនវត្ថុទំនើប និងមានតម្លៃថ្លៃ ៤. ការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីមានតម្លៃប្រកួតប្រជែង ៥. រដ្ឋបាល និងបន្ទុកពន្ធទាប ៦. បូជនីយដ្ឋានគួរអោយទាក់ទាញបំផុតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា	
វិស័យសំខាន់ៗរបស់ខេត្ត.....	៥
កាលានុវត្តភាពអាជីវកម្ម	៦
សកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍កំពុងបំណើការ	៧
ត្រូវការស្វែងយល់បន្ថែមទៀតទេ?	៨

របាយការណ៍វិនិយោគនេះផលិតដោយ Emerging Markets Consulting សំរាប់ គម្រោងពង្រឹងសហគ្រាសខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យមកម្ពុជា ដែលអនុវត្តតំរោងដោយអង្គការ DAI ឧបត្ថម្ភថវិកាដោយ ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិក ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ និងមានការចូលរួមសហការពីសាលាខេត្តពោធិ៍សាត់ និងគណៈកម្មាធិការវិនិយោគកម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ។

ខេត្តកំពង់ធំ

សារស្វាគមន៍របស់ថ្នាក់ដឹកនាំខេត្ត

ខេត្តកំពង់ធំ ស្ថិតនៅចំកណ្តាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា តាមដងផ្លូវជាតិលេខ ៦ ហើយមានចម្ងាយ ១៦៨ គ.ម ពីរាជធានីភ្នំពេញ ទីប្រជុំជនខេត្តស្ថិតនៅក្នុងក្រុងស្ទឹងសែន។ ដងស្ថិតប្រជាពលរដ្ឋ ៤២ នាក់ ក្នុង ១គ.ម^២ មានប្រជាពលរដ្ឋ ៨០% ប្រកបរបរកសិកម្ម។

លក្ខណៈភូមិសាស្ត្រខេត្ត បែងចែកជាពីរផ្នែក : ផ្នែកទី១ ប៉ែកខាងលើផ្លូវជាតិជាដីប្រភេទខ្ពង់រាប និងដីក្រហមសំរាប់ដំណាំកសិ-ឧស្សាហកម្ម រយៈពេលវែង និងរយៈខ្លី។ ផ្នែកទី២ ប៉ែកខាងក្រោមផ្លូវជាតិជាដីវាលទំនាប ដែលលាតសន្ធឹងដល់មាត់ទន្លេសាប កត្តាទាំងនេះហើយដែលធ្វើឱ្យខេត្តកំពង់ធំជាដីមានជីជាតិ និងមានផលិតភាពដែលគាំទ្រដល់វិស័យកសិកម្ម និងវិស័យកសិ-ឧស្សាហកម្មយ៉ាងច្រើនសន្ធឹកសន្ធាប់។ មានផ្លូវគមនាគមន៍ទាំងផ្លូវទឹក និងផ្លូវគោកអាចបង្កលក្ខណៈក្នុងការធ្វើដំណើរ និងការដឹកជញ្ជូនទៅមកបានយ៉ាងល្អប្រសើរ។ ជាពិសេស ខេត្តកំពង់ធំមានប្រាង្គប្រាសាទជាច្រើន ដែលបុព្វបុរសខ្មែរយើងបានកសាងឡើងនាសម័យមុនអង្គរវត្តដ៏រុងរឿងទៅទៀត :- ដូចជា ប្រាសាទសំបូរព្រៃកុក ប្រាសាទគុប៊ានគរ និងមានប្រាសាទនានាជាច្រើនថែមទៀត ដែលទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរជាតិ និងអន្តរជាតិមកទស្សនាកំសាន្តផងដែរ។

ដើម្បីបន្តកំណើនមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច ខេត្តបានកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសំខាន់ៗជាច្រើនដើម្បីបំរើឱ្យសក្តានុពលពាណិជ្ជកម្មរបស់យើង ជាពិសេសអាជ្ញាធរខេត្តខិតខំធ្វើការដោយមិនគិតខ្លាចឆ្លើយបាត់ ដើម្បីការអភិវឌ្ឍន៍ និងផ្តល់លទ្ធភាពសម្រាប់ការធ្វើអាជីវកម្មលើគ្រប់វិស័យឱ្យបានល្អប្រសើរ ទន្ទឹមនេះបានធ្វើការកែលំអ :- ការងារដឹកនាំ និងគ្រប់គ្រងឱ្យស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ដើម្បីផ្តល់សេវាទាំងឡាយឱ្យដល់ដៃប្រជាពលរដ្ឋ និងដើម្បីទាក់ទាញអ្នកវិនិយោគបន្ថែមទៀត ព្រមទាំងឱ្យមានការគាំទ្រដល់សហគ្រាសអាជីវកម្ម ដែលមានស្រាប់នៅក្នុងខេត្ត។

យើងមានសេចក្តីរីករាយ ចំពោះសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ចរបស់ខេត្តដែលមានស្រាប់ និងចំពោះអ្នកវិនិយោគទាំងអស់ដែលបានកំពុងប្រឹងប្រែង ពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន និងបើកចំហចំពោះអ្នកវិនិយោគថ្មីៗ ព្រមទាំងអ្នកវិនិយោគជាតិ និងអន្តរជាតិ។

យើងខ្ញុំសូមស្វាគមន៍ជានិច្ច និងរង់ចាំផ្តល់កិច្ចសហការជាមួយនឹងអ្នកវិនិយោគថ្មីៗ ក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មនៅលើទឹកដីខេត្តកំពង់ធំ ក៏ដូចជាចូលរួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍ខេត្តរបស់យើងខ្ញុំ។

សូមលោក ទទួលនូវការស្រឡាញ់រាប់អានពីខ្ញុំ !

កំពង់ធំ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១០
អភិបាលខេត្ត

ឯកឧត្តម ឈុន ឈន់

ចំណុចខ្លាំងថ្នាក់ជាតិ

អស់រយៈពេលជាងមួយទសវត្សរ៍កន្លងទៅនេះ ប្រទេសកម្ពុជាបានលេចឡើងជាប្រទេសក្នុងតំបន់ដែលមានតួនាទីរស់រវើក និង រឹងមាំជាមួយនិងកេតនភាពជាមូលដ្ឋានជាច្រើនដែលចាំបាច់ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ និងកំណើនអាជីវកម្មដោយជោគជ័យ ។

បើកចំហចំពោះអាជីវកម្ម

- ពន្ធអាជីវកម្មទាប - ពន្ធ២០% លើផលចំណេញអាជីវកម្ម (អាចអនុគ្រោះពន្ធរហូតដល់ ៥ ឆ្នាំ ចំពោះការខាតបង់) ។
- គ្មានការដាក់កំហិតលើម្ចាស់កម្មសិទ្ធិជាជនបរទេស (លើកលែងតែកម្មសិទ្ធិដីធ្លី) ។
- នាំមុខប្រទេសចិន ឥណ្ឌា វៀតណាម និងឥណ្ឌូនេស៊ី ចំពោះសេរីភាពសេដ្ឋកិច្ច ។
- ប្រព្រឹត្តិស្មើភាពចំពោះអ្នកវិនិយោគទាំងអស់ ។
- នាំមុខប្រទេសហ្វីលីពីន ចិន និងវៀតណាមចំពោះការការពារអ្នកវិនិយោគ^២ ។
- គ្មានការត្រួតពិនិត្យតម្លៃលើទំនិញ ឬសេវាកម្ម ។
- គ្មានការត្រួតពិនិត្យលើការប្តូររូបិយវត្ថុបរទេសឬគ្មានការដាក់កំហិតលើការប្តូរប្រាក់ ។
- គ្មានការដាក់កំហិតលើការបង្វិលដើមទុនទៅប្រទេសរបស់ អ្នកវិនិយោគវិញ ។
- ជាប្រទេសដំបូងគេក្នុងចំណោមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិច (LDC) ដែលបានចូលជាសមាជិក អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ។
- គ្មានការដាក់កំហិតលើបរិមាណពាណិជ្ជកម្ម ឬនយោបាយពន្ធគយ ។ ប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានការអនុគ្រោះពន្ធគយ និងកូតាទៅកាន់ទីផ្សារធំៗរបស់ពិភពលោក (ដូចជាសហរដ្ឋអាមេរិក សហភាពអឺរ៉ុប ប្រទេសជប៉ុន និងប្រទេសសមាជិកអាស៊ានជាច្រើនទៀត) ។
- អាជ្ញាធរឧត្តមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការអនុម័តការវិនិយោគ ក្រោមទឹកប្រាក់ ២ លានដុល្លារអាមេរិកដើម្បីជំរុញការចាប់ផ្តើមអភិវឌ្ឍអាជីវកម្មអោយបានឆាប់រហ័ស ។

ប្រទេសកម្ពុជាកំពុងបើកចំហទាំងស្រុងចំពោះអាជីវកម្ម ហើយវាជារដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទាំងស្រុង អោយអស់ពីលទ្ធភាព ដើម្បីធានាបាននូវបរិយាកាសអនុគ្រោះ និងភាពជោគជ័យ សម្រាប់រាល់សហគ្រាសទាំងអស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា^១ ។

សម្រេចអត្ថប្រយោជន៍សេវាបតិភេជា ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាកម្លាំងពលកម្មច្នៃប្រឌិត និងមានផលិតភាព

ដោយប្រៀបធៀបទៅនឹងអ្នកប្រកួតប្រជែងជាច្រើននៅក្នុងតំបន់ ប្រទេសកម្ពុជាមានអត្រាប្រាក់ឈ្នួលប្រកួតប្រជែង ហើយកម្លាំងពលកម្មមានផលិតភាពខ្ពស់ ធ្វើអោយប្រទេសកម្ពុជាក្លាយជាទីនាំទំនាក់ទំនងសម្រាប់ឧស្សាហកម្ម ដែលប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្មច្នៃប្រឌិត ។

កាលពីប៉ុន្មានឆ្នាំមុនទៅនេះ កម្លាំងពលកម្មរបស់ប្រទេសកម្ពុជាបានកើនឡើងជាង ៥០% ច្រើនជាងទ្វេដងនៃអត្រាក្នុងប្រទេសផ្សេងៗរបស់អាស៊ាន^៣ ។ ដោយមានប្រជាពលរដ្ឋរឹងមាំច្រើន (ប្រជាពលរដ្ឋពាក់កណ្តាលមានអាយុក្រោម ២០ ឆ្នាំ) កម្លាំងពលកម្មនេះនឹងបន្តកើនឡើង ។

1. មូលនិធិបេតិកភណ្ឌ សន្តសុវណ្ណសេរីភាពសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ២០០៩ <http://www.heritage.org/index/>
 2. ធនាគារពិភពលោក ស្តីពីការធ្វើអាជីវកម្មឆ្នាំ២០០៩ <http://www.doingbusiness.org/>
 3. អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ " ពលកម្ម និងនិរន្តរភាពសង្គមនៅក្នុងអាស៊ាន ឆ្នាំ២០០៧ - សមាហរណកម្មបញ្ហាប្រឈម និងការលទ្ធផលវិជ្ជមាន " ឆ្នាំ២០០៧

តម្លៃពលកម្មនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា (ឆ្នាំ២០០៨)

ប្រទេស	ចំនួនអាមេរិកក្នុងមួយម៉ោង រួមទាំងបន្ទុកសង្គម
ថៃ	1.29-1.36
ម៉ាឡេស៊ី	1.18
ចិនដីគោក	1.08
ចិនតំបន់ឆ្នេរ	0.86-0.94
ចិនជនបទ	0.55-0.8
ឥណ្ឌូនេស៊ី	0.44
វៀតណាម	0.38
កម្ពុជា	0.33

ប្រភព : Jassin-O'Rourke Group ការវិភាគតម្លៃពលកម្មផលិតសម្លៀកបំពាក់ជាសកល ឆ្នាំ២០០៨

" ដូចជាប្រទេសចិន និងឥណ្ឌា នៅក្នុងសម័យកាលមុនៗដែរ ប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានកំណត់ថាជាកន្លែងដែលពឹងទុកទៅលើអនាគតសម្រាប់ការវិនិយោគខាងការផលិតជាពិសេស ដោយសារតែពលកម្មតម្លៃទាបនិងបុព្វលាភហានិភ័យរបស់ប្រទេសទាប... ប្រទេសកម្ពុជា ជាកំទូលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីភាពស្ថិតនៅជិតឈ្នួលទៅនឹងឆ្នេរខាងលិចនៃសហរដ្ឋអាមេរិក " ។

- PriceWaterhouseCoopers.

ទីតាំងថាមពលស្រួលក្នុងតំបន់

ប្រទេសកម្ពុជាមានទីតាំងយ៉ាងល្អឥតខ្ចោះ នៅចំណុចកណ្តាលតំបន់ដែលមានថាមពលបំផុតនៅក្នុងពិភពលោក ។ ដោយស្ថិតនៅជាប់ប្រទេសថៃ និងវៀតណាមប្រទេសកម្ពុជាគឺជាផ្នែករបៀងសេដ្ឋកិច្ចខាងត្បូង នៃមហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ លាតសន្ធឹងពីទីក្រុងហូជីមិញដល់ទីក្រុងបាងកក ។ ដោយសារតែទីតាំងយុទ្ធសាស្ត្របែបនេះ ប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានការគាំទ្រពីអន្តរជាតិក្នុងអោយកាត់សម្ពាធនៅក្នុងការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដឹកជញ្ជូនរបស់ខ្លួនដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងប្រទេស និងជាមួយប្រទេសជិតខាង ។ ជាលទ្ធផលការធ្វើពាណិជ្ជកម្មជាមួយប្រទេសវៀតណាម និងថៃកំពុងរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។

